

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ UYUMLU

5. SINIF | BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE YAZILIM

YAPAY ZEKÂDA GÜVENLİK

Bilinçli ve Güvenli Dijital Gelecek

Tehlikeleri Fark Et

Verilerini Korum

Etik Davran

BİLİŞİM ETİĞİ VE GÜVENLİK

HATIRLAYALIM

ETİK İLKELER

- ✓ Lisanslı Yazılım
- ✓ Kaynak Göster
- ✓ Saygılı İletişim
- ✗ İzinsiz Paylaşma!

Ödevi YZ'ye
Yaptırma!

YZ'yi Araç Olarak
Kullan

KORUNMA

- 🔑 Güçlü Şifre
- 🛡️ 2 Faktörlü Onay
- ⚠️ Şüpheli Linkler
- 👁️ Bilgi Paylaşma!

**Yapay zekâ uygulamalarını
kullanırken dikkat edilmesi gereken
hususlar**

NELER OLABİLİR?

YZ KULLANIRKEN DİKKAT ET!

Güvenlik Kontrolü

Uygulamaları sadece resmi mağazalardan indirin.

İzin Yönetimi

Kamera ve konum izinlerini mutlaka sorgulayın.

Yaş Sınırı

Kullanım şartlarındaki yaş sınırına mutlaka uyun.

Paylaşım Sınırı

Özel bilgilerinizi ve fotoğraflarınızı botlara vermeyin.

Yapay zekâ kullanırken hangi **SORUNLARLA KARŞILAŞABİLİRİZ?**

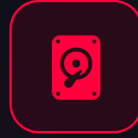
DİKKAT: RİSKLER

YZ İLE KARŞILAŞABİLECEĞİMİZ SORUNLAR

Bilgi Kirliliği

YZ bazen çok emin bir şekilde tamamen yanlış bilgiler üretebilir.

Dijital Bağımlılık

Her şeyi YZ'ye yaptırmak, düşünme becerilerimizi zayıflatabilir.

Gizlilik İhlali

Paylaştığınız veriler, modelin eğitimi için başkalarına sunulabilir.

Siber Zorbalık

Sahte ses veya görüntüler üretilerek taklitler yapılabilir.

BEYİN FIRTINASI

YAPAY ZEKÂ SİZCE BİR KURAL İHLALI

YAPABİLİR Mİ?

www.sinanakdemir.com.tr

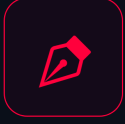

ssinanakdemir

ssinanakdemir

YZ KURAL İHLALI YAPABİLİR Mİ?

Telif İhlali

Başkasına ait bir sanat eserini veya fotoğrafı izinsiz kullanıp "ben yaptım" diyebilir.

Deepfake

Bir kişinin yüzünü veya sesini izinsiz kopyalayarak kural ve kişilik hakkı ihlali yapabilir.

Ayrımcılık

Yanlış verilerle eğitildiyse, bazı insan gruplarına karşı taraflı ve haksız kararlar verebilir.

Hukuki Sorumluluk

Kural ihlalini yazılım yapsa da, hukuki sorumluluk her zaman o komutu veren kullanıcıya aittir.

KVKK: VERİLERİNİ KORU!

Veri Senin Tapundur

Adın, fotoğrafın ve geçmişin sana ait özel verilerdir; tapun gibi değerlidir.

İzin Şarttır

Hiçbir uygulama açık rızan (izin) olmadan verilerini işleyemez ve satamaz.

İzinsiz Paylaşma

Başkasının bilgisini onun izni olmadan YZ sistemlerine yüklemek suçtur.

Haklarını Bil

Verilerinin silinmesini isteme ve nerede kullanıldığını sorgulama hakkın var.

TEKNOLOJİ VE TEMEL HAKLARIMIZ

Karar Verme Hakkı

Bir insanın geleceğini sadece algoritmaların belirlemesi, "itiraz etme ve açıklama bekleme" hakkını tehdit edebilir.

İfade Özgürlüğü

Sosyal medya algoritmaları hangi bilginin yayılacağını seçerken, farkında olmadan bazı görüşleri engelleyebilir.

Adil Yargılanma

Yapay zekâ suç tespiti için kullanıldığında, yazılımsal hatalar masum insanların haklarının ihlaline yol açabilir.

Özetle

Yapay zekâ, insan onuruna ve özgürlüğüne hizmet etmeli; insanı bir "veri yığını" olarak görmemelidir.

VERİ GÜVENLİĞİ

Veri Madenciliği

Yapay zekâ devasa veriyle beslenir. Araçlar alışkanlıklarımızı, sesimizi ve tercihlerimizi toplar.

Biyometrik Güvenlik

Yüz ve ses verileri çalındığında şifre gibi değiştirilemez; ömür boyu sürececek bir risk oluşturur.

Manipülasyon Tehdidi

Sistemler zaaflarımızı öğrenerek bizi harcamalara veya yanlış bilgilere (dezenformasyon) yönlendirebilir.

Güvenlik İlkesi

Veri güvenliği sadece teknik bir konu değil, bireyin özel hayatını koruyan yasal bir kalkandır.

TOPLUMSAL EŞİTLİK: DİJİTAL DÜNYADA ADALET

Algoritmik Önyargı (Bias)

Yapay zekâ, eğiten insanların önyargılarını kopyalayabilir ve belirli gruplara karşı ayrımcılık yapabilir.

Dijital Uçurum

Teknolojiye erişimi olanlar ile olmayanlar arasındaki farkın açılması, küresel eşitsizliğe neden olur.

Fırsat Eşitliği

İş alımlarında veya kredi başvurularında YZ kullanımı, sosyal statüye göre elenmeye yol açmamalıdır.

Adalet İlkesi

Yazılımlar tasarlanırken toplumun her kesimini temsil eden veriler kullanılmalı ve "herkes için teknoloji" hedeflenmelidir.

HUKUKSAL ÇERÇEVE VE GELECEĞİN KURALLARI

Denetlenebilirlik

Yapay zekâ sistemleri "kapalı kutu" olmamalı; nasıl karar verdiği denetlenebilir olmalıdır.

Sorumluluk İlkesi

YZ kaynaklı zararlarda hukuki muhatabın (kullanıcı mı, üretici mi?) kim olduğu netleşmelidir.

KVKK Uyumu

Tüm yapay zekâ süreçleri, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na tam uyumlu olmak zorundadır.

Vizyonumuz

Teknolojiyi geliştirirken sadece "hızlı" olanı değil, "etik ve adil" olanı seçmek toplumsal bir görevdir.

YAPAY ZEKÂ GÜNLÜK HAYATIMIZIN NERESİNDE?

Akıllı Navigasyon

Google Haritalar, trafik yoğunluğunu analiz ederek bize en hızlı yolu YZ ile sunar.

Kişisel Öneriler

Netflix veya Spotify, izleme/dinleme geçmişimize göre bize özel listeler oluşturur.

Görüntü Tanıma

Telefonumuzdaki galeride kişileri/nesneleri otomatik ayırır; sosyal medyada yüzleri tanır.

Anlık Çeviri

Google Çeviri veya Lens, yazılı ve sözlü metinleri YZ sayesinde anında çevirir.

Spam Filtreleri

E-posta kutumuza gelen reklam ve zararlı mailler YZ filtreleri sayesinde ayrıştırılır.

Sesli Asistanlar

Siri, Google Asistan veya Alexa, sesli komutlarla sorularımızı yanıtlar, işlerimizi halleder.

Sonuç

Yapay zekâ artık uzak bir gelecek değil; cebimizdeki telefondan bindiğimiz arabaya kadar her yerde yardımcımızdır.

ETİK VE HUKUKİ ANALİZ ÇALIŞMASI

Grup Görevi: Analiz Et ve Çözüm Üret

Bir yapay zekâ uygulaması seçin (Örn: Instagram Filtreleri, Siri, Google Lens). Bu uygulamanın gizli risklerini analiz edin ve hem kullanıcıları hem de yasaları korumak için kendi etik/hukuki çözüm kurallarınızı yazın.

Sorun Tespiti

Seçtiğiniz uygulama ne gibi sorunlar oluşturabilir?

İnsan Hakları

Bu yapay zekâ uygulamasından insanların hakları nasıl etkilenebilir?

Yasal Uyumluluk

Uygulama yasalara uyuyor mu? Uymuyor ise ne gibi sonuçları olabilir?

Güvenlik Önerileri

Etik ve hukuki açıdan hangi güvenlik/gizlilik önlemlerini önerirsiniz?

SON

www.sinanakdemir.com.tr

[ssinanakdemir](https://www.instagram.com/ssinanakdemir)

[ssinanakdemir](https://www.youtube.com/ssinanakdemir)